

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน การจัดการศึกษาของประเทศไทยในระบอบคุณศึกษา แบ่งการจัดการศึกษา ออกเป็น 2 ประเภท คือ รัฐจัดประเภทหนึ่ง และเอกชนจัดอีกประเภทหนึ่ง แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524: 3) มีสาระสำคัญว่า "ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน โดยให้เอกชนร่วมบริหารในการจัดคุณศึกษาในขอบเขตและสัดส่วนที่รัฐกำหนด และมุ่งปรับปรุงระบบและวิธีการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน เพื่อปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาให้ดีขึ้น" ในกรณีที่เอกชนเข้าร่วมบริหาร ผู้ที่เข้าศึกษาในสถานับคุณศึกษาเอกชน ต้องลงทุนในการศึกษา คือของเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาเองในจำนวนพอ ๆ กับต้นทุนการผลิต การที่จะศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถานับคุณศึกษาเอกชน จำเป็นต้องศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษาก่อนหน้านั้นในหนังสือวิจัยจะกล่าวถึง แนวความคิด การลงทุนทางการศึกษาโดยทั่วไป ความสำคัญของการศึกษา การอุดหนุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ

การศึกษาเป็นการลงทุน

การศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง เพราะการศึกษาเป็นมรรควิธีซึ่งได้ไ้กำไรหรือทรัพยากรมนุษย์ ช่วยให้ได้รับความรู้ และทักษะที่ทำได้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น การศึกษาจึง เป็นเครื่องมือยกระดับรายได้ และการเลื่อนฐานะทางสังคม (รังสรรค์ หนองพันธ์ 2519: 134) นอกจากนี้ ช่าง บัควี (2509: 30) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า นักเศรษฐศาสตร์ไทยความจริงอีกข้อหนึ่งว่าปัจจัยสำคัญ ในการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจอีกอย่างหนึ่งคือ การศึกษา การใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเป็นการลงทุน เมื่อมีการลงทุนของมีผล

กชนแทนจากการลงทุนทางการศึกษา

Schultz (1967: 6-46) ได้ให้ความคิดเห็นว่าการศึกษาคือการลงทุนสูง จักเป็นทรัพยากรที่ช่วยให้เศรษฐกิจสูงขึ้น จักเป็นทรัพยากรที่ช่วยให้เศรษฐกิจสูงขึ้น เป็นทรัพยากรที่ไม่มีคามธรรมชาติ แต่เป็นทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นมาและมนุษย์จะคงลงทุน เมื่อมีการลงทุนของค่าหนึ่งถึงผลของการลงทุนและโอกาสในการลงทุนในการศึกษาขึ้นอยู่กับ

1. ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจต่ำ ไม่มีโอกาสทางการศึกษา ต่อในระดับสูง นอกเสียจากว่าใคร่ลงทุนการศึกษา
2. ผู้ที่มาจากครอบครัวชาวนา มีโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงนั้นน้อยกว่า ผู้ที่มาจากครอบครัวอื่น ๆ
3. ผู้ที่อยู่ในประเทศที่มีเศรษฐกิจตกต่ำจะออกกลางคัน ในการศึกษามากที่สุด

จาก 3 ประการดังกล่าว จะเห็นได้ว่า มีผู้ที่ต้องเสียโอกาสในการศึกษา เนื่อง จากฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีกำลังในการลงทุนเพื่อการศึกษาในระดับสูงได้

จากแนวความคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อให้ได้มาซึ่ง ทัศนะในการทำงาน สามารถหารายได้ จึงมีความจำเป็นที่คงมีการลงทุนในการศึกษา ใน การที่ทุกคนเห็นความสำคัญของการศึกษา ก็มีผู้ให้ความสำคัญของการศึกษา ทั้งนี้

การศึกษา เป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนา เศรษฐกิจของชาติให้ เกิดความเจริญก้าวหน้า อย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทาง เทคนิค ความรู้ทาง ๆ ก็เกิดจากการศึกษาที่ช่วยให้ มนุษย์มีทัศนะในการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ (Vaizey 1962: 151) นอกจากนั้น การศึกษายัง เป็นการสร้างประชาธิปไตย ให้แก่สังคม ทุก ๆ คนควรได้รับโอกาสทางการศึกษา เท่าเทียมกัน การศึกษาเป็นสิ่งที่จะช่วยฝึกฝน กำลังคนเพื่อประโยชน์ทาง เศรษฐกิจ และรายได้ ของประชาชาติในปี 1929 จาก 161.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น 599.6 พันล้านเหรียญ สหรัฐ (billion) ในปี 1958 และเพิ่มขึ้น 438.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. 1969 (Bowen 1977: 383: 450)

การศึกษาจักเป็นทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นมาจะช่วยเพิ่มมนุษย์เป็นคนที่สามารถ อยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข เพราะคนที่ได้รับการศึกษาพบว่า เป็นการศึกษาที่จะช่วยในสังคม

ซึ่งเขาสามารถเฉลี่ยความเฉลี่ยวดลาคีในการจัดการกับปัญหาที่บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาค้นคว้า
และสามารถทำให้บุคคลอื่นสนใจในการอภิปรายปัญหาซึ่งหาหาความคึกเหล่านั้น การศึกษา
สนับสนุนการพัฒนาทางความคิดซึ่งก่อให้เกิดการสร้างสรรคสิ่งแวดลอมที่ส่วยงาม สิ่งเหล่านี้
เป็นประโยชน์ทางสังคม ซึ่งสถาบันการศึกษาได้ให้บริการที่สำคัญนี้ไว้ (Shoup 1969: 412)
คนที่ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีจะสามารถได้รับเงินมาก และบริโภคสินค้าได้มาก มีโอกาส
ในการอ่านหนังสือพิมพ์ หนังสือต่าง ๆ ได้มากและมีบทบาทในกิจการเมือง หรือต่อสถาบัน
เมืองมาก จะมีความสุขจากการดำรงชีวิตที่ดี จะร่วมสร้างความเจริญก้าวหน้าทาง
เศรษฐกิจและสังคมมากกว่าคนที่ไม่ได้รับการศึกษา (Burrup 1977: 21) และการศึกษา
ช่วยพัฒนาทักษะในการทำงาน นั่นคือการปรับปรุงสมรรถภาพในการทำงานของคนงานให้มีความ
สามารถในการผลิต (Benson 1978: 101) นอกจากนี้ Machlup (1962: 7)
พบว่า การศึกษาช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม ทำให้บุคคลได้เรียนรู้ใน
การผลิตสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ Weisbrod (1966: 16) ก็พูดถึงความสำคัญของ
การศึกษา คือ ในสังคมโลกเสรี การศึกษาช่วยพัฒนาความสำนึกและความสามารถในการ
มีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในกระบวนการทางประชาธิปไตย

การที่บุคคลจะดำรงชีพในสังคม โดยไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่นแล้ว ยังอาจนำเพิ่ม
คุณประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้ควยน้อย่าง นอกนั้นก็มีความสามารถในการประกอบกิจการงาน
อันก่อให้เกิดปัจจัยสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม จึงต้องมีขบวนการเสริมสร้างความสามารถ
ในการประกอบอาชีพให้เกิดขึ้นในสมานธิปไตย โดยอาศัยรากฐานความรู้ และประสบการณ์ มนุษย์
จึงได้ทุ่มเททรัพยากรเพื่อการเก็บรักษาถ่ายทอดและการเสาะแสวงหาความรู้ที่กว้างขวางลึกซึ้ง
ยิ่งขึ้น โดยการสร้างระบบและกรรมวิธีเพื่อกำเนินการอันได้แก่การศึกษา (คณะกรรมการวาง
รากฐานเพื่อชาปฏิบัติรูปการศึกษา 2518: 3-4)

ฉะนั้นหากถามสรุปได้ว่า การศึกษาเป็นสิ่งที่ไร้ประโยชน์แก่มวลมนุษย์ไม่ว่าใน
 ด้านการพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะ ทักษะที่อื่นช่วยในการดำรงชีวิต ในสังคมอย่างมี
 ความรู้ ทั้งยังผลให้เกิดความก้าวหน้าแก่ประเทศทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม

การอุดหนุนการศึกษา

ในทางปฏิบัติมีผู้ที่ถือการศึกษาในระดัยอุดมศึกษาว่าไร้ค่าไร้ประโยชน์ของรัฐ
 ในการจัดการศึกษาระดัยอุดมศึกษาได้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับทุก ๆ ปี ในแต่ละประเทศของ
 โลกประมาณ เป็นเงินจำนวนมาก ในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาได้เพียงพอกับจำนวน
 ประชากรที่เพิ่มขึ้น ย่อมมีผลกระทบต่ออันสำคัญของการจัดสรรงบประมาณ ด้านการศึกษาของ
 ประเทศ กล่าวคือ งบประมาณต้องเพิ่มในอัตราสูง หากอัตราการเพิ่มของประชากร ยังคง
 อยู่ในระดัยสูง อัตราค่าเล่าเรียนเป็นมาตรการในการแก้ปัญหาค่าแพงประมาณ โดยพิจารณา
 จากผลประโยชน์ที่สังคม Blaug (1971: 5-24) ได้ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ
 ประโยชน์ที่สังคมไทยได้รับ อัตราผลตอบแทนที่สังคมไทยได้รับ (Social rate of return)
 จากการจัดการศึกษาระดัยและประเภทต่าง ๆ พบว่า ประโยชน์ที่สังคมไทยได้รับ จากการศึกษา
 ของประชาชนจะมีมากที่สุดในการศึกษาทำสุดและจะเพิ่มขึ้นสูงในการศึกษาชั้นสูงขึ้น

Shoup (1969: 492-6) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การใช้อัตราส่วนระหว่าง
 รายจ่าย ด้านการศึกษาของรัฐกับรายได้ของประชาชาติเป็นดัชนีในการพิจารณาบทบาทของ
 รัฐ ในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาจะคงระดัยคงไว้ เพราะบทบาททางด้านการ
 ศึกษาของรัฐบาล มีทั้งบทบาทโดยตรงและบทบาทโดยทางอ้อม รัฐบาลไม่จำเป็นต้องเข้าไป
 จัดการศึกษาโดยตรง แต่อาจอาศัยมาตรการทางภาษีและมาตรการอื่นใด ในการจัดจ
 เหาชน ให้เข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษา เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่
 สถาบันของเอกชน

การให้การอุดหนุนของรัฐ รัฐควรพิจารณา เรื่องการศึกษาในระดัยประถมและ
 มัธยมศึกษา เป็นการศึกษา ที่ได้เงินอุดหนุนจากรัฐที่รัฐได้มาจากภาษี แต่การศึกษาระดัยสูงขึ้นไป
 ไปรัฐไม่จำเป็นต้องอุดหนุนทั้งหมด และควรจัดเก็บเงินในรูปแบบของเงินอุดหนุน แต่สถาบัน

เอกชน ในการศึกษาระดับสูงควร จะอุดหนุนโดยการบริหารความสมัครใจ เรื่องนี้ประสบความสำเร็จในรัฐต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงไม่กี่รัฐเท่านั้นที่อนุญาตให้เก็บค่าธรรมเนียมในระดับประถม มัธยมศึกษา แม้ก็จะมีส่งเสริมให้มีการบริหารความสมัครใจในระดับมหาวิทยาลัยและระดับสถานับการศึกษาชั้นสูง รัฐอนุญาตให้เก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ เงินค่าธรรมเนียมและเงินบริจาค ซึ่งจัดสรรตามกฎหมายภาษีเงินได้ และตามกฎหมายรัฐธรรมนูทั้ง ของประเทศและของรัฐ ไม่ยอมให้นำภาษีไปจัดสรรเป็นค่าอุดหนุนโดยตรงแก่สถานับการศึกษาของ เอกชนโดยตรงได้ (Johns and Morphet 1969: 8)

จากแนวความคิดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าบทบาทของรัฐ ในการอุดหนุนการศึกษา ในระดับต่าง ๆ รัฐควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับเป็นสำคัญ ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาควรช่วยตัวเองในเรื่องค่าใช้จ่ายให้มากขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่ว่าจะเป็น นักศึกษาในสถาบันของรัฐ หรือเอกชน จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายเหล่านี้ ได้แก่ ค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงต่าง ๆ ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเสื้อผ้า ค่าทำรถ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าที่พักอาศัย และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (กองวิชาการพววมหาวิทยาลัย 2517: 6)

ในกรณีนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมที่ นักศึกษาจะคง เสียให้แก่สถาบัน คณิตศาสตร์ของพววมหาวิทยาลัย (2525: 6-7) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 หมวดค่าบำรุง แบ่งออกเป็น

- 1) หมวดค่าบำรุงปกติ โดยกำหนดเพดานขั้นสูงสุดไว้ไม่เกิน ปีละ 1,500 บาท
- 2) หมวดค่าบำรุงพิเศษ

กลุ่มที่ 2. หมวดค่าธรรมเนียม แบ่งออกเป็น

- 1) หมวดค่าธรรมเนียมปกติ โดยกำหนดเพดานชั้นสูงสุดไว้ไม่
เกินปีละ 900 บาท
- 2) หมวดค่าธรรมเนียมพิเศษ
- 3) หมวดค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

การศึกษาค่าใช้จ่ายของ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทย ๗

Woodhall (1970: 108) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษามหาวิทยาลัยใน
กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ในค.ศ. 1970 พบว่า ในประเทศสวีเดน ประเทศเดนมาร์ก
ในปี ค.ศ. 1958 นักศึกษามหาวิทยาลัยเสียค่าใช้จ่ายปีละ 40 ปอนด์ ส่วนนักศึกษาใน
วิทยาลัยครูเสียค่าใช้จ่ายปีละ 70 ปอนด์ ส่วนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในวิทยาลัยครูของ
ประเทศนอร์เวย์และฟินแลนด์สูงกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจาก
นักศึกษาในวิทยาลัยครูต้องเสียค่าธรรมเนียมในการสอบ ขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยไม่
ต้องเสีย และนักศึกษาในวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนหัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ
50 ในทุก ๆ 5 ปี ทั้งนี้เพราะ ค่าครองชีพเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี

Wilde (1972: 42) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษามหาวิทยาลัยในสหรัฐ
อเมริกา เมื่อปี ค.ศ. 1972 ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในอายุ 20 ปี ตั้งแต่ ค.ศ.
1950 - 1970

สหรัฐอเมริกา

	1950	1955	1960	1965	1970
ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม	250	380	638	950	1,550
ค่าห้องพัก	280	330	412	450	510
	530	710	1,050	1,400	2,060

จากตารางจะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 300

Endicott (1967: 92) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษา มหาวิทยาลัย ในสาขา วิศวกรรมศาสตร์, สาขาบริหารธุรกิจและสาขาศิลปศาสตร์ พบว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาทั้ง 2 สาขา โดดเด่นทั้งกันในช่วง 10 ปี ดังนี้

สาขาวิชา	ค่าใช้จ่ายส่วนหัวต่อเดือน		
	1947	1957	1967
วิศวกรรมศาสตร์	245	450	700 - 725
บริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	225	400	575 - 600

จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษา สาขาวิศวกรรมศาสตร์มากกว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ ในช่วง 10 ปี สาขาวิศวกรรมศาสตร์ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 61 และสาขาบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 50

Kasrzyk (1976: 30-32) ได้ศึกษาค่าธรรมเนียมการศึกษาของมหาวิทยาลัย ในประเทศเยอรมัน ปีค.ศ. 1976 นักศึกษาจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียม ดังนี้

1. ค่าธรรมเนียมเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
 2. ค่าธรรมเนียมในการสอบ
 3. ค่าช่วยเหลือสวัสดิการนักศึกษา ระหว่าง 100-200 มาร์ค ต่อ 1 เทอม เช่น ประกันสุขภาพ ค่าสมัครนักศึกษา ประมาณ 10 มาร์ค
- นักศึกษาที่เรียนคณะอักษรศาสตร์ ต้องเสียค่าใช้จ่ายโดยประมาณ 200 มาร์ค ต่อ 1 ภาคการศึกษา เป็นค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าหนังสือ
- นักศึกษาที่เรียนในคณะแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค ต้องเสียค่าใช้จ่าย อุปกรณ์การศึกษา และหนังสือ ประมาณ 500 มาร์ค ต่อ 1 ภาคการศึกษา
- นักศึกษาในคณะต่าง ๆ เสียค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ประมาณตามตัวอย่างของ 650 มาร์ค ต่อ เดือน
- นักศึกษาเสียค่าที่พักในมหาวิทยาลัย ประมาณ 80 - 150 มาร์ค ต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน Finn (1978: 46, quoting Suchar, Ivens and Jacobson) ได้อีก ดังนี้

ตารางค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในปี ค.ศ. 1977-78

สหรัฐอเมริกา

ประเภท นักศึกษา	ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม	ค่าที่พัก	ค่าหนังสือ และอุปกรณ์ การศึกษา	ค่าพาหนะ	ค่าใช้จ่าย ส่วนตัว อื่น ๆ	รวม
รัฐ						
2 ปี (นักศึกษาไป-กลับ)	389	846	190	411	460	2,314
4 ปี (นักศึกษาไป-กลับ)	621	760	201	404	480	2,486
4 ปี (นักศึกษาประจำ)	621	1,380	201	204	497	2,906
เอกชน						
2 ปี (อยู่ประจำ)	1,812	1,346	204	232	421	4,015
4 ปี (ไป-กลับ)	2,476	842	215	348	450	4,331
4 ปี (ไป-กลับ)	2,476	1,430	215	244	446	4,811

จากตารางนี้ จะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะใช้จ่ายประมาณ 2 เท่า ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

และ Carnegie Commission on Higher Education (1973: 64)
 ใกล้เคียงค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันของรัฐและเอกชนโดยอ้างจาก US. Office of
 Education (1972 b, Table 44) ดังนี้

ประเภทของสถาบัน	ค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียม			ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมทั้งค่าที่พัก		
	รัฐ	เอกชน	อัตราส่วน เอกชน/รัฐ	รัฐ	เอกชน	อัตราส่วน เอกชน/รัฐ
มหาวิทยาลัย						
1961 - 62	265	1,059	4.0	947	1,882	2.0
1965 - 66	327	1,369	4.2	1,106	2,317	2.1
1969 - 70	413	1,749	4.3	1,342	2,903	2.2
1971 - 72	483	2,105	4.4	1,527	3,354	2.2
วิทยาลัย 4 ปี						
1961 - 62	182	838	4.6	788	1,570	2.0
1965 - 66	240	1,086	4.5	903	1,898	2.1
1969 - 70	309	1,470	4.8	1,145	2,434	2.1
1971 - 72	365	1,740	4.8	1,305	2,820	2.2

จากตารางนี้จะเห็นค่าใช้จ่ายของนักศึกษาใน สถาบันของรัฐและเอกชน ค่าใช้จ่าย
 ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย 4 ปี ค่าใช้จ่ายในค่า
 หน่วยกิต ค่าธรรมเนียม มากกว่านักศึกษาในสถาบันของรัฐ และค่าใช้จ่าย ช่วงระยะ 10 ปี
 ใกล้เคียงกันเรื่อย ๆ

Harris (1962: 143) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่อุบลราชธานีเองเสียค่าใช้จ่ายอย่างน้อย 1,000 เหรียญสหรัฐ ต่อปี และจากรายงานของ Mood (1973: 75) นักศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา เสียค่าที่พัก ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษา ในปี 1969-70 เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 8.7 พันล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้สภาพการศึกษาของสหรัฐอเมริกา ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ในวิทยาลัยของรัฐ และนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชน พบว่า นักศึกษาต้องเสียค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าห้องพัก ในระยะเวลา 4 ปี เพิ่มขึ้นทุก 1 ปี นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เสียค่าใช้จ่าย 1,000 เหรียญสหรัฐ ในปี 1967 และนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชน เสียค่าใช้จ่าย 2,100 เหรียญสหรัฐ ในปี 1978 นักศึกษาในวิทยาลัยของรัฐเสียค่าใช้จ่าย 2,115 เหรียญสหรัฐ ในขณะที่นักศึกษาในวิทยาลัยเอกชน เสียค่าใช้จ่าย 4,370 เหรียญสหรัฐ จะเห็นได้ว่า ในช่วงปี 1967-1978 ค่าใช้จ่ายของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 112 และนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 112 และนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 108 (Carnegie Council and Policy Studies in Higher Education 1978: 15)

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศอังกฤษ (The British Council and the Association of Commonwealth University 1974: 276) นักศึกษาในมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด และมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ เสียค่าใช้จ่ายค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมประมาณ 1,100 ปอนด์ ต่อ 1 ปีการศึกษา ในมหาวิทยาลัยอื่นมักจะเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 800 - 900 ปอนด์ ต่อปี

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประทศญี่ปุ่น

(Organization for Economic Co-operative and Development 1971: 77) ในปี ค.ศ. 1965 นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา 77,000 เยน ในขณะที่นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเสีย 15,000 เยน และการอุดหนุนของรัฐ รัฐให้เงินอุดหนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ร้อยละ 97.2 รัฐให้เงินอุดหนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ร้อยละ 2.1

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศเกาหลี (Korea Republic Ministry of Education 1980: 142) ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เสียค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียม ประมาณปีละ 227.08 เหรียญสหรัฐ นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ เสียค่าใช้จ่าย ประมาณปีละ 258.33 เหรียญสหรัฐ แต่นักศึกษาในสาขาวิทยาลัยเอกชน ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า 2 เท่า ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

จากการศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายของนักศึกษาคังกล่าว พอสรุปได้ว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษา แยกต่างกันไปแต่ละประเทศ สถาบัน สาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายมากกว่านักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และค่าใช้จ่ายของนักศึกษามีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

การวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยในประเทศไทย เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้มีการวิจัยในสถาบันต่าง ๆ คือ ในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยครูและ

วิทยาลัยเอกชน งานวิจัยในสถาบันดังกล่าวมีดังนี้

สำนักงานสภาการศึกษาแพทยสภา (2512: 11) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัว
ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในมหาวิทยาลัย ในปี 2511-2512 ผลการวิจัย พบว่า

1. นิสิตนักศึกษาในระดัุ่มอุดมศึกษาใช้จ่ายส่วนตัวโดยไม่รวมค่าบำรุง
ค่าธรรมเนียมที่ชำระให้แก่สถาบันศึกษาโดยเฉลี่ยรายคน รวมทุกสถาบันเป็นเงินประมาณ 496 บาท
ต่อเดือน เมื่อคิดเป็นรายปี 4,464 บาท เมื่อคิดโดยเฉลี่ยตลอดเวลาเรียนจนจบ 4 ปี
เป็นเงินประมาณ 17,856 บาท

2. จากการพิจารณา เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในแต่ละสถาบัน
จะเห็นว่า นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงประมาณ 572
บาท ต่อ เดือน รองลงไป คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 527 บาท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
520 บาท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 508 บาท มหาวิทยาลัยมหิดล 502 บาท มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ 501 บาท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 449 บาท สถาบันศึกษานบริหารศาสตร์
441 บาท มหาวิทยาลัยศิลปากร 442 บาท และสถาบันที่นิสิตนักศึกษาใช้จ่ายรายเดือนน้อย
ที่สุด คือวิทยาลัยวิชาการศึกษา 363 บาทต่อเดือน

3. นิสิตนักศึกษารายใช้จ่ายมากกว่านิสิตนักศึกษาหญิง กล่าวคือ ฝ่าย
ชายใช้จ่ายประมาณเดือนละ 506 บาท หรือ ปีละ 4,554 บาท ส่วนฝ่ายหญิงใช้จ่ายประมาณ
เดือนละ 485 บาท หรือปีละ 4,365 บาท และนิสิตนักศึกษาปีแรกใช้จ่ายมากกว่านิสิตนักศึกษา
ปีสุดท้าย ใช้จ่ายประมาณเดือนละ 478 บาท หรือปีละ 4,302 บาท

ธวิธา ศิลปอนันต์ และสุภา ฉัตรกุลย์ (2517: 45) ได้ทำการวิจัยค่าใช้จ่าย
ในปี 2517 ของนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า นิสิตคนหนึ่งใช้จ่ายเงิน
ส่วนตัวเพื่อการศึกษา รวมเบ็ดเสร็จเฉลี่ยประมาณคนละ 11,990 บาททุกปี ถ้าไม่รวมค่า
ธรรมเนียมการศึกษา และค่ากิจกรรม นิสิตคนหนึ่งใช้จ่ายประมาณ 10,890 บาททุกปี สำหรับ
นิสิตที่ไม่ต้องเสียค่าที่พักอาศัย นิสิตชายเสียค่าที่พักอาศัย นิสิตชายเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวคนละ
ประมาณ 6,822 บาท และนิสิตหญิงเสียคนละประมาณ 6,427 บาททุกปี นิสิตที่จ่ายเงิน
ส่วนตัวทุกประเภท ในกรณีการศึกษามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นิสิตคณะเศรษฐศาสตร์
(13,225) สถาบันศึกษานบริหารศาสตร์ (13,062 บาท) และทันตแพทยศาสตร์ (12,678 บาท)

นิสิตคณะสัตวแพทยฯ ใช้จ่ายเงินน้อยที่สุด (10,938 บาท) และในปีเดียวกันนี้ กองวิชาการ
 ขวงมหาวิทยาลัย (2517: 6-60) ได้ศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนหัวของนิสิตนักศึกษา
 ระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนหัวทั้งหมดของนิสิตนักศึกษาคณะฯ ใน
 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในส่วนกลาง โดยเฉลี่ยประมาณคนละ 11,445 บาท นิสิตนักศึกษา
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเฉลี่ยประมาณคนละ 10,320 บาท คณะ
 ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายส่วนหัวมากที่สุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในส่วนกลางได้แก่
 นิสิตนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตบางพระ-ฉะเชิงเทรา เฉลี่ยประมาณ
 คนละ 14,024 บาทคณะ นิสิตนักศึกษารายใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณคนละ 11,901 บาทคณะ
 และนิสิตนักศึกษาหญิง ใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณคนละ 11,109 บาทคณะ สำหรับในส่วนภูมิภาคนั้น
 ค่าใช้จ่ายส่วนหัวทั้งหมดของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยเฉลี่ยประมาณคนละ
 11,676 บาทคณะ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยเทคนิควังน้อย มีค่า
 ใช้จ่ายส่วนหัวน้อยที่สุด คือ เฉลี่ยประมาณคนละ 10,025 บาทคณะ ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มี
 ค่าใช้จ่ายส่วนหัวมากที่สุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในส่วนภูมิภาค ได้แก่ นิสิตนักศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคามคือ เฉลี่ยประมาณคนละ 15,039 บาท
 คณะ

ข้อที่ สูงสุดตามบท (2518: ง) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนหัวของนิสิตนักศึกษิต
 ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2518 ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่าใช้จ่ายส่วนหัวของนิสิตนักศึกษิตประมาณปีละ 12,116.41 บาท โดย
 นิสิตนักศึกษิตหลักสูตร เกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต ใช้จ่ายส่วนหัวมากที่สุด และนิสิตหลักสูตร
 มหามัธยมศึกษา ใช้จ่ายส่วนหัวน้อยที่สุด
2. นิสิตนักศึกษิตที่ปฏิบัติงาน ใช้จ่ายส่วนหัวสูงกว่านิสิตนักศึกษิตที่ยังไม่ปฏิบัติงาน และ
 นิสิตนักศึกษิตชาย ใช้จ่ายส่วนหัวสูงกว่านิสิตนักศึกษิตหญิง
3. นิสิตนักศึกษิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯ ใช้จ่ายส่วนหัวต่ำกว่า
 นิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด
4. นิสิตนักศึกษิตที่มีครอบครัวแล้วและที่เป็นโสด ใช้จ่ายส่วนหัวไม่แตกต่างกัน

เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ (2525: 38) ใ้ศึกษาค่าใช้จ่ายของนิสิตนิสิต สาขาวิชาพลศึกษาในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2525 ผลการวิจัย พบว่า นิสิตนิสิต สาขาวิชาพลศึกษาในประเทศไทยใช้จ่ายส่วนทั่วไปโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 2,863.89 บาท หรือปีละ 25,766.77 บาท นิสิตนิสิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ใช้จ่ายส่วนทั่วไปประมาณเดือนละ 3,244.83 บาท หรือปีละ 29,177.02 บาท ซึ่งสูงกว่านิสิตนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งใช้จ่ายส่วนทั่วไปประมาณเดือนละ 2,689.88 บาท หรือปีละ 24,209.01 บาท โดยนิสิตนิสิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ใช้จ่ายในเรื่อง ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าสมัครสอบ หายใจ และค่าหน่วยกิตและบำรุงการศึกษามากกว่านิสิตนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนค่าเสื้อผ้าและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นิสิตนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้จ่ายสูงกว่า

จากงานวิจัยในระดัมนิสิตนิสิต ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ใ้เริ่มมีการวิจัย ตั้งแต่ 2511 มีการวิจัยทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ค่าใช้จ่ายของ นิสิตนิสิตใ้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี

งานวิจัยในวิทยาลัยเทคนิค เรื่อง ค่าใช้จ่ายของนิสิตนิสิต มีดังนี้

มาในงวด ธันวาคม (2513: 32) ใ้ศึกษา วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการผลิตนิสิตนิสิต วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

1. ค่าใช้จ่ายฝ่ายเอกชน เฉลี่ยทั้ง 5 ปี ของนิสิตนิสิตแยกตามคณะ ดังนี้

บริหารธุรกิจ	7,418.31	บาท
ช่างโยธา	8,113.00	บาท
ช่างไฟฟ้า	8,237.50	บาท
เทคนิคการเกษตร	8,282.25	บาท
ช่างกล	8,264.48	บาท
ออกแบบ	8,961.40	บาท

2. ค่าใช้จ่ายฝ่ายเอกชนของ นิสิตนิสิตคณะวิชาออกแบบ คณะวิชาเทคนิคการเกษตรและคณะวิชาช่างกล อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา ใ้แก่ คณะวิชาช่างไฟฟ้า

และคณะวิชาช่างโยธา ส่วนคณะวิชาที่จ่ายค่าชุด คือ นักศึกษาคณะวิชาบริหารธุรกิจ

✓ กษมา ฮาจร วัฒนสิน (2514: 29-30) ได้ศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าใช้จ่าย เฉลี่ยกัน ส่วนตัวของนักศึกษาในแผนกต่าง ๆ ระดับชั้นต่าง ๆ ของนักศึกษาที่เสียค่าที่พักอาศัย และไม่เสียค่าที่พักอาศัย ผลการวิจัย พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยก่อนนอน ส่วนตัวของนักศึกษาประมาณ 46,965 บาท สำหรับนักศึกษาที่เสียค่าที่พักอาศัย และนักศึกษาที่เสียค่าที่พักอาศัย ประมาณ 34,420 บาท โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ และแผนกวิชาต่าง ๆ มีค่าใช้จ่ายแตกต่างกันที่ระดับ ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในวิทยาลัยครู ใหน้มีสนใจศึกษา ดังนี้

ประชัย ชนุศาสตร์ (2518: 61) ได้ศึกษา วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายตัวของนักศึกษาวิทยาลัยครู ส่วนชั้นมัธยม ปี พ.ศ. 2518 ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่าใช้จ่ายรายตัวส่วนตัวของนักศึกษาคณะปี ของนักศึกษามหาวิทยาลัย 8,602 + 3,201 บาท สำหรับนักศึกษาไม่ของเสียค่าที่พักอาศัย
2. ค่าใช้จ่ายรายตัวส่วนตัวของนักศึกษาคณะปี ของนักศึกษามหาวิทยาลัย เวลา 10,847 + 3,062 บาท สำหรับนักศึกษา ที่เสียค่าที่พักอาศัยและ 9,583 + 1,461 บาท สำหรับนักศึกษาที่ไม่เสียค่าที่พักอาศัย

กษมา เฉิมข ทยิ่ง (2522: 75) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา สถาบันอุตสาหกรรม จัหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2522 พบว่า ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเฉลี่ยประมาณ คนละ 801.66 บาทต่อปี และสำหรับค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษานอกเวลา เฉลี่ยประมาณคนละ 1,971.49 บาทต่อปี สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนที่รวมทุกประเภทของ นักศึกษามหาวิทยาลัย เฉลี่ยโดยประมาณคนละ 8,408.51 และค่าใช้จ่ายส่วนที่รวมทุกประเภทของนักศึกษามหาวิทยาลัยนอกเวลา เฉลี่ยประมาณคนละ 11,390.11 ต่อปี

และในปี 2524 ถิทิพันธ์ รุจิรฤต (2524: 82) ได้ศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาคณะครูระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูสกลนครมีค่าใช้จ่ายส่วนที่สูงสุดประมาณปีละ 23,727.63 บาท ต่อปี นักศึกษา

วิทยาลัยครูบุรีรัมย์มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทำโดยประมาณคนละ 12,152 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 6 วิทยาลัย ประมาณคนละ 19,441.28 บาทต่อปี

สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในวิทยาลัยครู จะเห็นได้ว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ คือจากงานวิจัยปี 2518 นักศึกษาดำเนินการโดยเฉลี่ยค่าใช้จ่ายส่วนตัวประมาณคนละ 8,602 + 3,201 บาท ในปี พ.ศ. 2524 นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวประมาณคนละ 19,441.28 บาทต่อปี จะเห็นได้ว่าในช่วงระยะ 5 ปี ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างหลายประการ ได้แก่ เศรษฐกิจ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น สถานที่ตั้งของสถาบัน เป็นต้น

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชนของวิชาการพยาบาลวิทยาลัย (2517: 60) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชน ประจำปีการศึกษา 2517 ผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยเอกชน ในช่วงกลางนั้น ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด ของนิสิตนักศึกษา โดยเฉลี่ยประมาณคนละ 16,834 บาทต่อปี นักศึกษาวิทยาลัยเอกชนที่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด เฉพาะในช่วงกลาง คือ นักศึกษาวิทยาลัยการศึกษามีค่าใช้จ่ายส่วนตัวประมาณคนละ 14,140 บาทต่อปี นักศึกษาวิทยาลัยเอกชน ในช่วงกลางที่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด คือ นักศึกษาวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวประมาณคนละ 20,769 บาทต่อปี สำหรับส่วนภูมิภาคนั้น มีวิทยาลัยเอกชนเพียงแห่งเดียว คือ วิทยาลัยพยาบาล ซึ่งนักศึกษา มีค่าใช้จ่ายส่วนตัว โดยเฉลี่ยประมาณคนละ 16,429 บาทต่อปี

จากการวิจัยและหนังสือที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และวิทยาลัยของเอกชนแตกต่างกันมาก ในปี 2517 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในช่วงกลาง เฉลี่ยประมาณคนละ 11,445 บาทต่อปี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในช่วงกลางเฉลี่ยประมาณคนละ 16,834 บาทต่อปี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในส่วนภูมิภาคประมาณคนละ 11,676 บาทต่อปี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เฉลี่ยประมาณคนละ 16,429 บาทต่อปีและมีนิสิตนักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตนนทบุรี-จตุรรมบัย เฉลี่ยประมาณคนละ 14,024 บาทต่อปี และนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ วิทยาลัยอัสสัมชัญประมาณคนละ 20,769 บาทต่อปี

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาจะสูงขึ้นทุก ๆ ปี สาเหตุเนื่องมาจากเศรษฐกิจ
 ค่าครองชีพเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ดังนั้น การลงทุนส่วนตัวก็เพิ่มขึ้น คั้งนี้ผู้วิจัย จึงเห็นความ
 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะคงทำการวิจัยเรื่องค่าใช้จ่ายของนักศึกษา เพราะเหตุผลเรื่องค่าใช้จ่าย
 ที่จะเป็ประโยชน์ คอสถาบันในการจัดการศึกษาจะคงเป็นข้อมูลที่ใหม่อยู่เสมอ โดยเฉพาะ
 อยางยิ่งข้อมูลที่ไคจากการที่นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน เขาร วมร วมการระในท่น
 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาผาดนอยเหิมไค ผลที่ไคจากการวิจัยจะเป็นการประเมินกำลังทาง
 ท่นการลงทุนส่วนตัว ให้แก่นุสนใจเข่าศึกษา พังบั้ง เป็นแนวทางให้รัฐหรือเอกชนผู้บริจก
 ให้ความสนใจที่จะช่วยเหลือผู้กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เอกชนไคอีกควย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย